

Justitsministeren: Det er en reen Forglemmelse fra min Side, som jeg kommer til at takke for den Nøds, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) gav mig med Hensyn til, at jeg gav efter for Hensynet til de naive og barnlige Forhold paa Færgerne. Jeg forglemte nemlig i mit sidste Foredrag at sige, at der forekom mig at være særdeles Meget i hvad den ærede Rigsdagsmand bemærkede om Hensigtsmæssigheden af at faae den hidtil bestaaende Afgang til om Vinteren at drive Faarene ind paa Trøerne ophævet; det er Erkjendelsen deraf, som bevirker, at min Opmærksomhed skal være særdeles stærkt henvendt paa at faae det gjort til Gjenstand for yderligere Undersøgelse og Betænkning, om det dog ikke skulde være gjørligt at kunne faae denne Ret for Husebys Fæstere ophævede, ialtfald ved Fæstetledigheds.

Müller: Jeg skal tillade mig at bemærke i Anledning af den Udtalelse, der kom fra den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), at de færreste Landboforhold nu engang ere saaledes indrettede, som de ere, og at de ikke kunne blive anderledes. (Stemme: Jo! jo!) For Tiden kunne de ikke blive anderledes; hvorledes de engang i Tiden kunne blive, skal jeg ikke sige Noget om. Det er meget rigtigt, hvad den ærede Rigsdagsmand sagde, at Sø og Land maae gaae Haand i Haand med hinanden; Tisserne maae have nogen Bessæftigelse om Vinteren, naar de ikke kunne være paa Søen, og da er saadanne smaa Stykker Jord til at dyrke det Hensigtsmæssigste for dem. Saaledes som Forholdene ere, maa Faarene nødvendigviis have den Græsning, som de hidtil have nydt paa de opdyrkede Marker, og jeg troer ikke, at det nogenfinde vil komme dertil, at de kunne undvære den, hvis den færreste Faareavl skal holde sig i den Stand, hvori den nu er, eller maastee endog udvide sig.

M. Jensen: Jeg skal tillade mig at bemærke, at det var min Hensigt at stille et Forslag angaaende det Punkt, som nu sidst har været Gjenstand for Forhandling, nemlig et

Forslag, som gik ud paa, at den Forpligtelse til i en vis Tid af Aaret at modtage Husegaards Faar, som paaahviler Trøerne, skulde falde bort, naar Fæstetledighed indtraadte paa Husegaard. Da det imidlertid var et saa gjennemgribende Forslag, da Opmærksomheden ikke havde været henledt derpaa ved første Behandling, og da jeg endelig befrygtede, at det kunde væsentlig bidrage til at forhindre Lovens Gjenførelse, opgav jeg Tanken om at stille Forslag i den Retning. Jeg kan ikke Andet end i høi Grad glæde mig ved det Haab, at den høitærede Minister vil lade sig det være magtpaaliggende, saavidt muligt, at gennemføre denne Sag paa den bedste Maade; jeg anseer det for en ligefrem Nødvendighed, at en saadan Afsløsning finder Sted, men jeg erkjender, at det er forbundet med mange Vanskeligheder at træffe de Bestemmelser, som i den Henseende maatte være de rette. Den ærede Rigsdagsmand for Færgerne oplyste mig om, at Trøerne ikke vare matrikuleret Jord, og at altsaa den Bemærkning, jeg havde gjort, idet jeg antog, at disse Jorder vilde falde ind under Loven af 4de Marts 1857, var urigtig; det er jo imidlertid en mindre væsentlig Omstændighed. Det Væsentlige er, hvorvidt der i de smaa Trøparter egen Bessæftigelse ligger en bestemt Grund til ikke yderligere at udstykke dem, og forsaavidt en yderligere Udstykning maatte være ønskelig for den vedkommende Eier, om man da burde begrænse ham ved Lovbestemmelser i saa Henseende. Det Æneste, som den høitærede Minister har anført til Forsvar for de Bestemmelser i Lovforslaget, der gaae ud paa at sætte en saadan Begrænsning, er, at det var ørskelligt for Opdyrkingens Skyld at faae de smaa Trøparter samlede, men det er jo dog ganske sikkert, at forsaavidt som Opdyrkingen skulde give et større Udbytte, naar Trøparterne vare samlede, end den spredte Besiddelse nu giver, saa vil det være en ligefrem Selvfølge, at de Vedkommende, der eie de øvrige Trøparter, ville kunne staae sig ved at købe den enkelte Trøpart til høiere Priis, end nogen Anden kan staae sig ved at give, og man behøver altsaa ikke at give nogen Lovbestemmelse om, at de skulle have Fortrinsret til at kunne købe disse Trøparter. Derimod er det jo dog en